

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 10528
Tarih : 11.01.2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 11/01/2021 15:04
Sayı: -120.10-E.00000763749
II II II II II II II II

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de basın özgürlüğünün sağlanması, gazetecilerin maruz kaldığı baskı, tehdit ve şantajların engellenmesi, gazetecilik faaliyetlerinden dolayı cezaevinde tutulan gazetecilerin serbest bırakılması, basın kartları verilmeyen gazetecilere basın kartlarının koşulsuz olarak verilmesi ve yıpranma hakkı, iş sağlığı ve çalışma güvencesinin tüm gazetecilere sağlanmasına ilişkin gerekli tedbir ve çalışmaların yapılması için Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereği ve bilgilerinizi arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de iktidarın baskı ve sindirme politikaları sonucunda bağımsız medya ve gazetecilik faaliyetleri sona erdirilmeye, Anayasal güvence altında olan ve demokrasinin temel dayanaklarından biri olan basın özgürlüğü, halkın bilgi edinme ve haber alma hakkı yok edilmeye çalışılmaktadır. Uluslararası alanda Türkiye gazeteciler için giderek daha tehlikeli bir ülke olarak görülmeye başlanmış, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü’nün (RSF) dünya basın özgürlüğü endeksinde Türkiye 154. sırada yer almıştır. Uluslararası haber mecralarında çalışan birçok gazetecinin iktidarın keyfi uygulamaları neticesinde ülkeye girişleri engellenmiş veya gazeteciler sınır dışı edilmiştir. Şu an AIHM’e basın özgürlüğü kapsamında açılan dava sayısında Türkiye açık ara ile birinci sıradadır.

Kürt basını başta olmak üzere nerdeyse tüm muhalif basın emekçisi ve gazeteciler tutuklama, gözaltına alınma ve hatta ölüm tehditleriyle karşı karşıyadır. Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin hak ihlalleri raporuna göre; 2020 yılında 79 Gazeteci gözaltına alınmış, 24'ü tutuklanmış, 19 gazeteci saldırıya uğramış, 12 olayda gazetecilerin haber takibi engellenmiş, 43 gazeteci 150 yıl 15 gün hapis ve 56.310 TL para cezasına çarptırılmış, bin 960 habere ve 145 internet sitesine erişim engeli getirilmiştir. Son 18 yılda 800'ü aşkın gazeteci tutuklanmıştır. 2020 yılı sonu itibarıyla ise 87 gazeteci cezaevinde bulunmaktadır.

Siyasi iktidar uyguladığı politikaların teşhirini engellemek, ülkenin geldiği noktayı halktan gizlemek ve gerçeği örtbas etmek için tek tip bir gazetecilik inşa etmiştir. Gerçek bir hukuki gerekçe olmaksızın gazetecilerin binalarına, fotoğraf makinelerine ve kameralarına el konulmakta, gözaltı, soruşturma, dava, hapis cezası, erişim engeli ve ekran karartma gibi uygulamalarla gazeteciler sindirilmeye çalışılmaktadır. Kendisinden taraf olmayan gazetecileri itibarsızlaştırmaya çalışma, işsizleştirme, hedef gösterme, basın kartlarını iptal etme veya çeşitli gerekçelerle basın kartı vermeme gibi yöntemler de kullanılmaktadır.

Basın ve ifade özgürlüğüne yönelik engellerin yanı sıra gazeteciler işsizlik, düşük ücret, sosyal güvencesizlik, sendikasızlık nedeniyle de zor koşullarla karşı karşıya bırakılmıştır. İletişim fakültelerinden her yıl mezun olan binlerce genç gazeteci iş bulamamakta veya kayıt dışı çalıştırılmaktadır. İktidar yanlısı gazetecilere devletten ve çeşitli kaynaklardan olanaklar sağlanırken yaygın ve yerel bağımsız gazeteler ekonomik baskı altında tutulmaktadır. TBMM'den geçen torba yasayla gazetecilerin erken emekli olmasını sağlayan 'yıpranma hakkı' basın kartı şartına bağlanmıştır. Ancak binlerce gazetecinin basın kartı ise İletişim Başkanlığı tarafından gerekçe belirtilmeden 'incelemede' denilerek verilmemektedir. Basın kartı alamayan gazeteciler yıpranma hakkından mahrum edilmekte ve gazeteci olarak görülmemektedir.

Tüm bu gerekçelerden dolayı Türkiye'de basın üzerindeki baskının ortadan kaldırılması ve basın özgürlüğünün sağlanması, gazetecilere yönelik baskı, tehdit, şantaj, itibarsızlaştırma ve hedef gösterilme gibi eylemlerin etkin bir şekilde soruşturulması ve gerekli tedbirlerin alınması, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında gazetecilik faaliyeti yürüten ve bu sebeple iktidar güdümündeki yargı yoluyla cezaevinde tutulan gazetecilerin serbest bırakılması, gazetecilerin basın kartlarının koşulsuz olarak verilmesi ve tüm gazetecilere yıpranma hakkı, iş sağlığı ve çalışma güvencesi sağlanması için Meclis Araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutlarının araştırılmasını arz ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flam.
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdur
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	Berdan
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	2A
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	Mehmet
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
13	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra
14	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	Hışyar
15	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo
16	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam
17	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
18	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Şevin
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusrettin
20	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş